

**Etelä-Karjalan liiton
talous- ja toimintasuunnitelma
vuosiksi 2024–2026**

Talousarvio vuodeksi 2024

Maakuntahallitus	20.11.2023
Maakuntavaltuusto	11.12.2024

Sisällys

1	Maakuntajohtajan yleiskatsaus	3
2	Keskeiset linjaukset	5
3	Toiminnalliset tavoitteet 2024 – 2026	5
3.1	Vaikuttava ja kestävä elinvoimatyö	6
3.2	Pidetty ja houkutteleva työpaikka	13
3.3	Arvostettu osaaja, edunvalvoja ja yhteistyökumppani	14
4	Toiminnallinen tehokkuus.....	15
5	Organisaatio ja henkilöstö	16
5.1	Liiton toimiala, organisaatio ja henkilöstö	16
5.2	Henkilöstövoimavarojen hallinta ja kehittäminen	17
6	Talousarvion yleisperustelut.....	18
7	Jäsenkuntien maksuosuudet.....	19
8	Talousarvion sitovuustaso ja täytäntöönpano.....	19
9	Kuntayhtymähallinto.....	20
10	Taloussuunnitelma	22
	Liite 1.....	25

1 Maakuntajohtajan yleiskatsaus

Etelä-Karjalan liiton strategian mukaisesti teemme joukkueena kestäväää ja vaikuttavaa elinvoimatyötä. Suuntaamme kehittämisresursseja uutta luovaan innovaatio- ja elinkeinotoimintaan, ohjaamme maakuntakaavoituksella kuntarajat ylittävää alueidenkäyttöä, teemme käytännön kehittämistoimia erilaisissa projekteissa ja lobbaamme Etelä-Karjalaa niin kansallisesti kuin kansainvälisesti. Epävarmuuden sävyttämässä ajassa on tärkeää pitää katse tulevaisuudessa ja luottaa siihen, että kova työ kantaa hedelmää.

Uudessa geopoliittisessa tilanteessa Etelä-Karjala on paljon vartijana EU:n ja nyt myös NATO:n itärajalla. Rajaseudun kehittäminen ei ole vain aluepolitiikkaa, vaan koko Suomen ja läntisen maailman turvallisuuskysymys. Aluekehityksestä vastaava komissaari Elisa Ferreira ymmärsi tilanteen hyvin vieraillessaan Etelä-Karjalassa syyskuussa 2023.

Pelkät sanat vahvasta rajaseudusta eivät kuitenkaan riitä. Tarvitaan tekoja eri tasoilla. Pääministeri Petteri Orpon hallitus tunnistaa hallitusohjelmassaan EU:n ulkoraja-alueiden elinvoiman merkityksen. Käytännössä hallitus kuitenkin ensi töikseen haki ulkorajamaakunnilta säästöjä vedettyään maakunnilta pois 32 miljoonaa euroa Venäjä-ohjelmista vapautuneita kehittämisvaroja.

Esimerkki osoittaa, että itäisten rajaseutujen edunvalvontaan on nyt erityistä syytä panostaa. Etelä-Karjalan kunnat ymmärtävät tilanteen hyvin. Kunnilta saatavien lisäresurssien ansiosta Etelä-Karjalan liitto tulee vahvistamaan edunvalvontatoimia, joilla vaikutetaan kansalliseen ja EU-päätöksentekoon ja toimitaan aiempaa tiiviimmin myös yritysten kanssa.

Vaikeista ajoista huolimatta Etelä-Karjalan työllisyys on pysynyt hämmästyttävän korkealla tasolla. Elokuussa 2023 työllisyysaste oli jopa 75 prosenttia ja työttömyysaste noin 10,5 prosenttia. Lomautukset ovat kuitenkin olleet kesän 2023 jälkeen jopa räjähdysmäisessä kasvussa. Se kertoo suhdanneherkän vientiteollisuuden tilanteesta ja itärajan sulkeutumisen vaikutuksista palvelusektorille.

Etelä-Karjalassa toimivien yritysten liikevaihdon kehitys kääntyi alkuvuonna 2023 laskuun. Siihen on vaikuttanut ennen kaikkea metsä- ja terästeollisuuden markkinoiden painuminen alavireiseksi. Kannattavuutta ovat syöneet lopputuotteiden toimitusvolyymien supistuminen ja hintojen lasku. Puun ja muiden raaka-aineiden kustannukset ovat nousseet. Huolta Etelä-Karjalassa ja koko Kaakkois-Suomessa aiheuttaa jalostettavan puuraaka-aineen riittävyys Venäjän puuntuonnin loputtua talvella 2022.

Etelä-Karjala on edelleen riippuvaisempi metsäteollisuudesta kuin yksikään muu maakunta yksittäisestä toimialasta. Metsäbiotalouden kilpailukyky ja uudistuminen on ollut ja on edelleen maakunnan tärkeimpiä kehittämiskysymyksiä, joihin pyritään vastaamaan muun muassa investointien jouduttamisella Karjalan rataan ja JTF-rahoituksen kohdentamisella alan tuotekehitykseen.

Väestökehityksen osalta on syytä nostaa esille maahanmuuton voimakas kasvu: Lappeenrannassa jo lähes 9 prosenttia väestöstä on vieraskielisiä ja Imatrallakin reilu 7 pro-

senttia. Korkeakoulujen ja ammattiopiston opiskelijat selittävät maahanmuuton kasvusta vain osan. Maahanmuuttajat ovat työikäistä ja nuorta väestöä ja tasapainottavat Etelä-Karjalassa muutoin negatiivista väestökehitystä. Opiskelu ja työssäkäynti edistävät integroitumista suomalaiseen yhteiskuntaan, mutta myös palvelutarjontaa tulee edelleen kehittää huomioiden suomen kielen taitamattomien osuuden kasvu.

Uusia kansainvälistymisen suuntia myös kehittämistoiminnassa on syytä hakea korvaamaan Venäjä-verkostoja. Ohjelmakaudelle 2021–2027 Kaakkois-Suomi - Venäjä -rajat ylittävään ohjelmaan allokoitu EAKR-rahoitus, 24 miljoonaa euroa, siirtyy keskisen Itämeren alueella toteutettavaan Central Baltic-ohjelmaan, josta Etelä-Karjalan toimijoiden on syytä aktiivisesti hakea rahoitusta kehittämiseurojen kotiuttamiseksi maakuntaan. Etelä-Karjalan liitossa hoidetaan kunnialla hallintoviranomaisen tehtävät Kaakkois-Suomi - Venäjä -rajaohjelmassa 2014–2020, joka suljetaan vuoden 2025 loppuun mennessä.

Etelä-Karjalan liiton tavoitteena on olla pidetty ja houkutteleva työpaikka. Ilman osaavaa henkilökuntaa Etelä-Karjalan liitto ei kykenisi suoriutumaan lakisääteisistä vastuistaan ja tukemaan tärkeimpiä asiakkaitaan, maakunnan kuntia, elinvoimatyössä. Pienessä organisaatiossa urakehitysmahdollisuudet ovat rajalliset, ja olemme viime vuosina joutuneet luopumaan lukuisista työntekijöistä heidän edettyä työurallaan eteenpäin. Samaan aikaan voimme olla ylpeitä siitä, että olemme kyenneet rekrytoimaan osaavia ja motivoituneita työntekijöitä tilalle. Jatkuvässä muutoksessa ja epävarmassa toimintaympäristössä henkilökunnalta vaaditaan joustoa ja venymistä. Tämän vastapainoksi henkilöstön työhyvinvointiin ja sen tukemiseen halutaan kiinnittää tulevina vuosina erityistä huomiota. Yhdessä Etelä-Karjalan joukkueena toimien muutamme tarinan suunnan.

2 Keskeiset linjaukset

Etelä-Karjalan liiton avaintehtävät vuonna 2024 ovat

1. Edistetään maakunnan elinvoimaa toteuttamalla Etelä-Karjalan maakuntaohjelmaa 2022–2025 rahoituksen sekä asiantuntija- ja verkostotyön avulla. Käynnistetään maakuntaohjelman 2026-2029 valmistelu
2. Etelä-Karjalan maakuntakaava 2040:n valmistelu
3. Edunvalvonnassa vaikutetaan Etelä-Karjalan elinvoiman vahvistamiseen kansallisen ja EU-politiikan välineillä kaakkoisen rajaseudun muuttunut toimintaympäristö ja hallitusohjelman sisällöt huomioiden
4. Organisaation toiminnan ja osaamisen kehittäminen huomioiden työhyvinvointi uudessa organisaatorakenteessa hyvä työnantajakuva ja asiakastytyväisyys säilyttäen

3 Toiminnalliset tavoitteet 2024 – 2026

Etelä-Karjalan liitto vastaa aluekehityslainsäädännön sekä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti maakunnan strategisen kehittämisen kokonaisuudesta ja maakuntakaavoituksesta.

Maakunnan strategisen kehittämisen kokonaisuuteen kuuluu alla olevassa kuvassa esitettyjä tehtäviä, jotka ovat mm. suunnittelu- ja asiantuntijatyötä, projektien, verkostojen ja työryhmien koordinoimista sekä aktiivista edunvalvontaa ja lausuntojen laatimista aluekehitykseen ja –suunnitteluun vaikuttavista asioista.

Liitto tekee eri tehtävissä tiivistä yhteistyötä valtion viranomaisten, muiden maakunnan liittojen, kaupunkien, kuntien, oppilaitosten, yritysten ja muiden kehittämistoimijoiden kanssa.

Etelä-Karjalan liitto uudisti strategiansa vuonna 2021. Strategian mukaan Etelä-Karjalan liiton strategiset tavoitteet ovat:

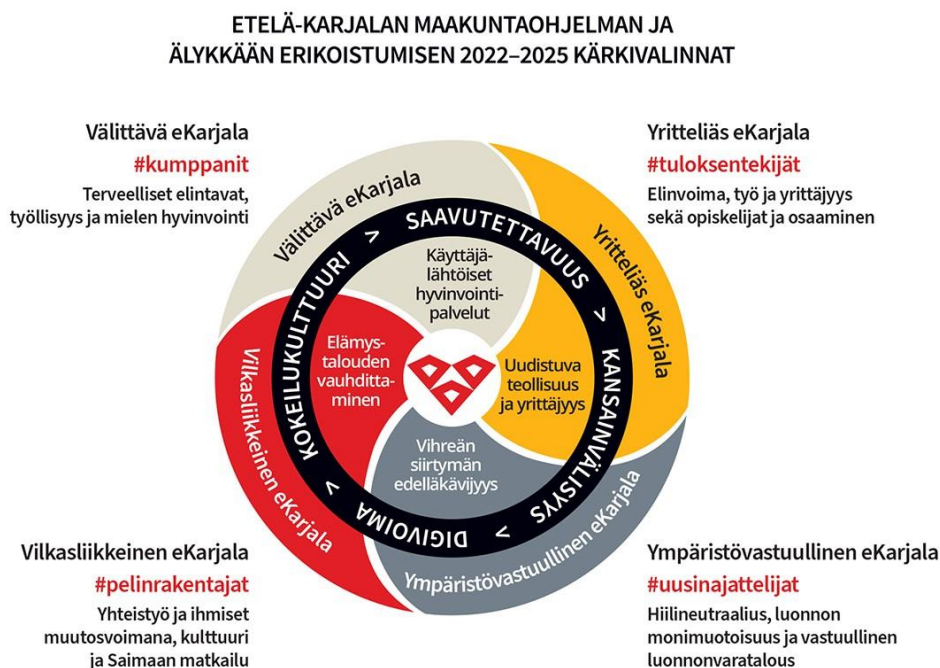
- Teemme joukkueena vaikuttavaa ja kestävästä elinvoimatyötä
- Etelä-Karjalan liitto on pidetty ja houkutteleva työpaikka
- Etelä-Karjalan liitto on arvostettu osaja, edunvalvoja ja yhteistyökumppani

Liiton toiminnalliset tavoitteet kuvataan alla em. strategiin tavoitteisiin kytkettyinä.

3.1 Vaikuttava ja kestävä elinvoimatyö

Maakuntaohjelma vaikuttavan ja kestävä elinvoimatyön linjaajana

Tärkein koko maakunnan suuntaa viitoittava asiakirja on maakuntaohjelma, jonka maakuntaliitto laatii maakunnan kehittämisen tavoitteet sekä keskeiset toimet sisältäen neljäksi vuodeksi kerrallaan. Vuoteen 2025 tähtäävän maakuntaohjelman neljä kehittämissen kärkeä ovat: Välittävä eKarjala, Yritteliäs eKarjala, Ympäristövastuullinen eKarjala ja Vilkasliikkeinen eKarjala. Lisäksi maakuntaohjelma sisältää alue- ja rakennepoliitiikan rahoitusta ohjaavan älykkään erikoistumisen strategian.

Kuva 1. Maakuntaohjelman kärkivalinnat

Etelä-Karjalan tulevaisuus pohjautuu vahvuuksien hyödyntämiselle. Maakuntaohjelman kärkivalintojen taustalla on kestävä kehityksen neljä osa-aluetta: sosiaalinen, taloudellinen, ympäristöllinen ja kulttuurillinen kestävyys. Älykkään erikoistumisen strategiset kärjet kiinnittyvät kuhunkin kärkivalintaan muodostaen teemaan liittyvät TKI-kehittämiskokonaisuudet. Maakuntaohjelmaa ja älykästä erikoistumista läpileikkaavat neljä muutosvoimaa: saavutettavuus, digivoima, kokeilukulttuuri ja kansainvälisyys.

Kullekin maakuntaohjelman kärkivalinnalle ja älykkään erikoistumisen kärjelle on määritelty erikseen seurattavat mittarit, joille on asetettu tavoitteet vuodelle 2025. Tavoitteet heijastavat kehityksen suuntaa, jota halutaan tukea. Tärkeimmät mittarit koko maakunnalle vuoteen 2025:

Mittari	Selite	Viimeisin tilastotieto	Tavoite 2025
Väkiluku	Maakunnan väkiluku vuoden lopussa	125 353 (2022)	127 000
Väestöllinen huoltosuhde	Lapsia ja eläkeikäisiä suhteessa 100 työikäiseen (maakunnan keskiarvo)	70,2 (2022)	72
BKT	Bruttokansantuote asukasta kohden	37 619 € (2020)	45 000 €
Avoimen sektorin osuus työpaikoista	Ulkomaankauppa käyvän kansantalouden osan osuus työpaikoista	68,5 % (2021)	yli 70 %
Yritystoimipaikat	Yritystoimipaikkojen määrä 1000 asukasta kohti	66 (2021)	68
TKI-menot	Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiomenot asukasta kohden	1071 euroa (2021)	1100
Työllisyysaste	Työllisten osuus väestöstä pohjautuen Tilastokeskuksen työvoimatutkimukseen	70,9 % (2022)	72 %
Työttömyysaste	Työ- ja elinkeinoministeriön työttömyystilastoista otettu vuosikeskiarvo	10,5 % (2022)	alle 10%
Kasvihuonekaasupäästöt	Päästöt asukasta kohden pohjautuen Suomen Ympäristökeskuksen Hinku-laskentaan	5,8 t (2021)	Vähenee kohti Hinku-tavoitetta

Taulukko 1. Maakuntaohjelman seurantamittarit

Maakuntaohjelma toteuttaa pidemmän aikavälin visiota vuoteen 2040: Etelä-Karjalan on uusinajattelijoiden kestävä kotisatama. Alueella panostetaan kasvukulttuuriin ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiin, kestävään teknologiaan ja sen kehittämiseen, varmistetaan hyvät koulutusmahdollisuudet ja toimivat peruspalvelut sekä Saimaan potentiaali hyödynnetään.

Etelä-Karjalan liiton tehtävä on edistää maakuntaohjelman toteutumista rahoituksen, edunvalvonnan ja verkosto-, projekti- ja ennakointitoiminnan avulla. Maakuntaohjelmaa toteutetaan alueellisin, kansallisin ja EU-varoin. Maakunnan sisällä kuntien, oppilaitosten ja yritysten rooli on kehittämistyössä ja sen rahoituksessa merkittävä.

Aluekehittämisen toimintaympäristö muuttui Venäjän hyökkäyssodan myötä poikkeuksellisesti vuoden 2022 keväästä lähtien. Tämän vuoksi vuonna 2023 toteutettiin maakuntaohjelman päivitys, joka kohdentui erityisesti liikennejärjestelmään, rajaohjelmaan sekä Venäjä-yhteistyöhön liittyviin strategisiin linjauksiin. Maakuntaohjelman avaaminen kesken kauden on poikkeuksellista, mutta tässä tilanteessa se katsottiin Etelä-Karjalan

osalta perustelluksi. Vuoden 2024 aikana käynnistyy tulevan maakuntaohjelman suunnittelu ja kuluvan kauden ohjelmasta sekä siihen sisältyvästä älykkään erikoistumisen strategiasta toteutetaan arvioinnit.

Maakuntaohjelman seurantatyössä keskeinen asiakirja on vuosittain laadittava maakuntien tilannekuva, jota käytetään valtion ja maakuntien välisten aluekehityskeskustelujen pohjamateriaalina. Aluekehityksen tilannekuvassa tarkastellaan alueiden kehittämisen kokonaistilannetta tietoa kooten ja analysoiden. Tilannekuva rakentuu yhteiselle tilastotietopohjalle, jota täydentää kokemuksellinen seuranta- ja ennakointitieto. Tilannekuvassa tehdään analyysi alueen kehityksestä, nykytilanteesta ja tulevaisuudesta sekä nostetaan aluekehittämiskeskusteluun keskeisimmät kysymykset. Vuoden 2024 aluekehittämiskeskustelut käydään helmi-maaliskuussa. Aluekehityskeskustelut ohjaavat myös kansallista aluekehitysrahoitusta, jonka kohtalo on epävarma. Vuoden 2024 alusta aluekehittämisen seurantaa ja prosessia ohjaa Petteri Orpon hallitusohjelman mukainen vuoden 2023 loppuun mennessä valmistuva Aluekehittämispäätös 2024-2027, jonka valmisteluun myös Etelä-Karjalan liiton asiantuntijat ovat osallistuneet.

Vuonna 2024 elinvoimatyön kestävyyttä ja vaikuttavuutta parannetaan myös ennakointityötä kehittämällä. Erityisesti pienten kuntien resurssit ennakointityöhön ovat hyvin rajalliset. Etelä-Karjalan liitolla on lakisääteisiä yleisen ennakoinnin ja koulutustarpeiden ennakoinnin yhteensovituskehtäviä. Ennakointityö lähtee erityisesti elinkeinoelämän tarpeista ja painottuu koulutuksen ja osaamisen ennakointiin. Maakuntaliitto osallistuu LAB-ammattikorkeakoulun vetämään Luotain-hankeeseen, jota toteutetaan ESR+ -hankerahoituksella. Kolmantena toteuttajana on Saimaan ammattiopisto SAMPO. Hankkeen kantavana ajatuksena on kehittää maakunnallista ennakointia palveluna siten, että ennakointitieto ja osaaminen tavoittaa kaikki tiedon tuottajat sekä kohderyhmät.

Etelä-Karjalan liitto on tuottanut vuonna 2020 maakunnalle tulevaisuusskenaarioita 2040, joita kuvaavat termit Kurimus, Kämperry, Karsta ja Kohennus. Koko prosessi on kytkeyty osaksi aluekehityksen maakuntaohjelmatyötä. Nämä skenaariot nähtiin kovin pessimistisinä, mutta 2022 alkanut sota Ukrainassa osoitti, että skenaarioistakaan ei aina löydy oikeaa tulevaisuuspolkua. Näin halusi maakuntaliitto rakentaa tilalle positiivisen skenaarion, Kukoistus, joka viitoittaa tietä yli kriisien kohti uutta kasvuun ja yhteistyöhön rakentuvaa tulevaisuutta. Positiivista skenaariota hyödynnetään pitkän aikavälin suunnittelun pohjana.

Kuva 2. Etelä-Karjalan Kukoistus - skenaario

Maakunnasta tehdään maakuntaohjelmaa sekä positiivista skenaariota toteuttamalla houkuttelevampi paikka yrityksille ja ihmisille. Asukkaille tarjotaan parempia työllisyys- ja koulutusmahdollisuuksia sekä yhteisöllisyyttä luovia aktiviteetteja, jotka edistävät ihmisten hyvinvointia ja terveyttä, lisäävät toimeentuloa sekä ehkäisevät syrjäytymistä. Yritysten ja oppilaitosten välistä yhteistyötä tiivistetään, jotta siirtymä työelämään olisi mahdollisimman sujuva ja yritykset saisivat osaavaa työvoimaa rekrytointitarpeisiinsa. Koulutusmahdollisuudet nähdään merkittävänä vetovoimatekijänä sekä opiskelijoille että yrityksille. Yrittäjyyteen lähtemistä tuetaan ja siihen kannustetaan monipuolisesti. Näin edistetään positiivista ilmapiiriä yrittäjyyden ympärille sekä lisätään maakunnan veto- ja pitovoimaa.

Aluekehitysrahoituksella vauhtia toteutukseen

Maakunnan liiton keskeinen tehtävä on johtaa ja ohjata rahoituksen avulla aluekehitystä maakuntaohjelman mukaisesti positiiviseen suuntaan. Etelä-Karjalan liiton tärkeimpänä instrumenttina toimii Uudistuva ja osaava Suomi – Suomen alue- ja rakennepolitiikan ohjelma (AURA) 2021–2027. AURA-ohjelma kattaa Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR), Euroopan sosiaalirahaston (ESR+) sekä Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF = Just Transition Fund) toimet.

Etelä-Karjalan osuus ohjelman EU- ja valtion rahoituksesta ohjelmakaudella 2021–2027 on yhteensä 57,8 miljoonaa euroa. Tästä rahoituksesta osa EAKR- ja JTF-rahoituksesta kanavoituu alueen kehittämiseen Etelä-Karjalan liiton kautta, osa Hämeen ELY-keskuksen kautta. ESR+ rahoitus on yksin Hämeen ELY-keskuksen välitettävissä. Rahoituksen jaosta rahoittavien viranomaisten kesken sovitaan maakunnan yhteistyöryhmän hyväksymässä vuotuisessa rahoitussuunnitelmassa.

AURA-ohjelman myöntövaltuuksista kohdentuu vuodelle 2024 Etelä-Karjalan liiton jaettavaksi EAKR-valtuudesta n. 1,8 miljoonaa euroa ja JTF-valtuudesta 0,6 miljoonaa euroa. Myös osa aiempien vuosien myöntövaltuuksista niin EAKR kuin JTF-rahoituksessa on vielä kohdentamatta hankkeille.

Vuoden 2024 alkupuolelle on suunnitteilla avata sekä EAKR että JTF-haut. Alustavan hakusuunnitelman mukaan EAKR-haku avataan ajalle 31.1.-3.3.2024, itäisen Suomen lisärahoituksen mahdollistama EAKR-haku ajalle 15.4.-10.5.2024 ja JTF-haku ajalle 15.4.-10.5.2024. Mikäli myöntövaltuutta näiden hakujen jälkeen jää käyttämättä, avataan syksyllä seuraava hakukierros.

Vuosien 2023 ja 2024 aikana toteuttavalla Startti turpeesta tulevaan -hankkeella varmistetaan JTF-toimeenpanon nopeaa edistymistä Etelä-Karjalassa. Lisäksi varmistetaan hankkeiden yhteensopivuus alueellisen siirtymäsuunnitelman kanssa sekä tarjotaan tukea laajempien hankekokonaisuuksien valmisteluun.

Kestävä kaupunkikehittäminen on mukana EAKR-rahoituksessa ja Etelä-Karjalassa rahoitusta kohdentuu Lappeenranta-Imatra kaupunkiseudun ekosysteemisopimuksen mukaisesti. Rahoituksen osuus valtakunnallisesti on noin kahdeksan prosenttia EAKR:n budjetista. Kestävän kaupunkikehittämishankkeissa Etelä-Karjalan liitto toimii rahoittajana eli mm. avaa näille hankkeille oman hankehaun. Hakemukset poikkeuksellisesti arvioi ekosysteemisopimuksen johtoryhmä. Etelä-Karjalan liitto kuitenkin käsittelee hakemukset EURA2021-järjestelmässä, tarkastaa hankkeiden laillisuuden ja ohjelmanmukaisuuden sekä valmistelee ja tekee rahoituspäätökset.

Osana AURA-ohjelman rahoitustehtäviä Etelä-Karjalan liitto myös viestii ohjelmatyöstä. Viestinnän tavoitteena on tehdä EU:n rakennerahastoista rahoitettavaa hanketoimintaa tunnetuksi, kertoa sen tuloksista ja tiedottaa rahoitusmahdollisuuksista hakijoille. Viestintää tehdään yhteistyössä Etelä-Suomen suuralueen kanssa.

Rajaohjelmatyössä Kaakkois-Suomi - Venäjä -rajaohjelma ohjelmakaudella 2014 - 2020 viedään loppuun. Ohjelman teknisen tuen käyttö päättyy syyskuun 2024 loppuun, mihin mennessä tehdään ohjelman päättämistoimet. Tarvittavasta rahoituksesta hallintoviranomaisen tehtävien hoitamiseksi neuvotellaan parhaillaan työ- ja elinkeinoministeriön kanssa (TEM). Loppuraportti komissioon lähetetään helmikuun 2025 loppuun mennessä.

Vuonna 2024 kehittämisrahoituksen välittämisen keskeisimpiä toimenpiteitä ovat:

- hankehakujen toteuttaminen, hakemusten arviointi, rahoituspäätösten valmistelu ja tekeminen
- hankkeiden toteutuksen seuranta ja tarkastukset, hankeraporttien tarkastaminen ja maksatusten suorittaminen
- hankeneuvonta ja viestintä
- Kaakkois-Suomi - Venäjä -rajaohjelman ohjelmakauden 2014-2020 sulkemistoimenpiteet

Toinen Etelä-Karjalan liiton käytössä oleva rahoitusinstrumentti on kansallinen alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukemisen määräraha (AKKE). Rahoitusta voidaan ohjata EU-rahoitusmahdollisuuksia täydentäen sitä pienempiin hankkeisiin, sillä AKKE-rahoitus soveltuu muun muassa pienille selvitys-, pilotointi- tai toimintamallin kehittämishankkeille sekä esim. kansainvälisten rahoitushakujen hakemusvalmisteluun. Näitä rahoituksia ohjataan myös maakuntiin aluekehityskeskusteluiden pohjalta.

Vuonna 2023 Etelä-Karjalan liitossa on ollut käytössä AKKE-rahoituksen jatkuva haku, jota on tarkoitus jatkaa vuonna 2024. Haun painotuksia ja linjauksia täsmennetään sitä

mukaa, kun käytettävissä olevat määrärahat ovat tiedossa. Erityisen merkityksellistä on se, mihin CBC-ohjelmasta käyttämättä jääneitä kansallisia rahoja kohdennetaan, paljonko ja millä ehdoilla. Osa CBC-ohjelman kansallisesta rahoituksesta on leikkautumassa.

Aluesuunnittelun merkitys maakunnan ohjauksessa

Maakunnan suunnittelutyöhön kuuluu maankäyttö- ja rakennuslaissa mainittu alueiden käytön suunnittelua ohjaava maakuntakaava, jossa esitetään maakunnan kehittämisen tavoitteet. Ajantasainen maakuntakaava on ohjeena kuntien yleiskaavojen ja asemakaavojen laadinnalle. Kaavoitustyötä tehdään tiiviissä vuorovaikutuksessa kuntien sekä sidosryhmien ja muiden osallisten kanssa.

Vuonna 2024 Etelä-Karjalan maakuntakaava 2040:n kaavaluonnos laitetaan nähtäville ja saadun palautteen perusteella aloitetaan kaavaehdotuksen valmistelu.

Maakuntakaavatyön lisäksi Etelä-Karjalan liitto antaa lausuntoja kuntien kaavahankkeista. Liitto osallistuu myös kuntien ja Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen välisiin kehittämiskeskusteluihin ja kuntien kaavahankkeiden viranomaisneuvotteluihin.

Aluekehityslainsäädännön mukaisesti maakunnan liitto vastaa maakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelman suunnitteluprosessin käynnistämisestä, siihen liittyvän yhteistyön johtamisesta ja kyseisen suunnittelun yhteensovittamisesta maakunnan muun suunnittelun kanssa. Liikennejärjestelmätyö on tärkeässä roolissa maakunnan elinkeinoelämän ja ihmisten liikkumisen kannalta välttämättömien väylien ja liikkumispalvelujen kehittämisessä. Liikennejärjestelmätyötä ohjaavat Etelä-Karjalan liikennestrategia ja Kaakkois-Suomen liikennestrategia.

Liikennevirtojen suunnat ovat muuttuneet Venäjän vuonna 2022 aloittaman sodan seurauksena. Etelä-Karjalan ja Kaakkois-Suomen liikennestrategiat on päivitetty vastaamaan nykyistä tilannetta. Strategioiden keskeisiä näkökulmia ovat Etelä-Karjalassa sijaitsevien metsäteollisuuden tuotantolaitosten saavutettavuus sekä liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen. Tämä vaatii erityisesti Karjalan radan ja Saimaan syväväylän kehittämistä.

Liikennejärjestelmätyössä strategioita edistetään mm. seuraavasti:

- Vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluverkon kehittäminen Etelä-Karjalassa –selvityksen valmistuminen
- Alueellisen henkilöjunaliikenteen selvitystyön jatkaminen
- Karjalan radan ja nopean itäradan kehittämisen edunvalvonta
- Sisävesiliikenteen kehittämisen edunvalvonta

Muut elinvoimapalvelut tukemassa aluekehitystä

Aluekehityslain mukaan Etelä-Karjalan liitto vastaa alueensa kulttuuria koskevien suunnitelmien ja kehittämistoimenpiteiden yhteensovittamisesta. Käytännössä kulttuuri tulee nähdä elinvoiman ja hyvinvoinnin lähteenä. Kulttuurityöhön sisältyy olemassa olevan kulttuuritarjonnan koordinoimista, siihen liittyvää tiedon jakamista sekä kulttuuriin liittyvää kehittämistyötä. Maakunnassa tätä työtä ohjaa kulttuurikonklaavi. Kulttuurikonklaavi on yhteistyöelin, joka kokoontuu säännöllisesti vaihtamaan ajatuksia sekä pohtimaan uusia nostoja maakunnan kulttuurin elävöittämiseksi.

Kulttuuriyhteistyötä ja kulttuurikonklaavin toimintaa vauhdittaa Etelä-Karjalan kulttuurikunnat -koordinaatiohanke, johon opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi erityisavustuksen vuosille 2023-2024. Hankkeen tuki mahdollisti kulttuurikoordinaattorin rekrytoinnin. Kulttuurikoordinaattorin työpanos tukee kuntien kulttuuritoiminnan laatua, vaikuttavuutta, henkilöstön osaamista, asukkaiden yhdenvertaisuutta ja kuntien keskinäistä yhteistoimintaa.

Maakunnan matkailun kehittämistä toteutetaan monitasoisesti. Maakunnallisten yhteistyöverkostojen lisäksi toimitaan tiiviissä yhteistyössä matkailutoimijoiden kanssa erityisesti eteläisen Saimaan alueella, Kaakkois-Suomessa Kymenlaakson toimijoiden kanssa ja Lakeland-mittakaavassa itäisen järvi-Suomen maakuntien kanssa. Yksi konkreettinen yhteistyötaso ja -toimenpidekokonaisuus on Saimaa European Region of Gastronomy 2024, jota toteutetaan yhdessä eteläsavolaisten ja pohjoiskarjalaisten kumppaneiden kanssa. ERG-prosessilla kehitetään alueen ruoka- ja kulttuurimatkailutarjontaa ja palvelukokonaisuuksia sekä näkyvyyttä kansainvälisillä matkailumarkkinoilla.

Matkailun kehittämistä ohjaa Etelä-Karjalan ja Etelä-Savon kaupunkien ja maakuntien sekä Varkauden seudun yhteinen vuosille 2020-2025 laadittu Saimaa-sopimus. Konkreettisia toimia linjataan yhteisessä Saimaan matkailustrategiassa. Yhteistyön ja yhteismarkkinoinnin tavoitteena on Saimaan tunnettuuden kasvattaminen. Käytännön tekemistä ohjaa ja hallinnoi Saimaa-sopimuksen allekirjoittajien perustama yhdistys, Lake Saimaa ry.

Matkailun teemoja ja käytännön toimia, joita maakunnan liitto edistää vuonna 2024 ovat:

- Lake Saimaa -yhteistyön tukeminen
- European Region of Gastronomy -juhlavuoden toteuttaminen Saimaan maakunnissa
- Imatran erä- ja luontokulttuurimuseon suunnittelutyön edistäminen
- Alueen vesistö- ja risteilymatkailun olosuhteita kehittäminen mm. Kutilan kanavan rakentamista edistävillä toimilla.

Ympäristövastuullisuus näkyy maakuntaohjelman toteuttamisessa.

Ympäristövastuullisuuspainopisteet Etelä-Karjalan maakuntaohjelmassa ovat:

- Hiilineutraali maakunta kokeilualustana ilmastovaikuttaville ratkaisuille
- Kestävä luonnonvarojen käyttö, bio- ja kiertotalous
- Monimuotoinen luonto ja laadukkaat vesivarat
- Vihreän siirtymän edelläkävijyys

Hiilineutraaliustavoitetta edistetään vuonna 2024 erityisesti pienten kuntien ilmastosuunnittelulla, joihin sisältyy myös sidosryhmien ja asukkaiden osallisuus. Kuntien toiminnot laaja-alaisesti kattavassa suunnittelutyössä tarkastellaan myös hiilinielujen lisäämisen ja ilmastomuutokseen sopeutumisen tarpeet. Samalla lisätään alueellista sekä alueiden välistä yhteistyötä ilmastotyössä ja haetaan verkostoista parhaita käytäntöjä, uusia kumppaneita ja sopivia rahoitusmahdollisuuksia maakuntaan.

Luonnonvarojen kestävä käyttö sekä monimuotoisen luonnon ja laadukkaiden vesivarojen säilyttäminen ja lisääminen huomioidaan valmisteilla olevassa

maakuntakaavassa. Luontomatkailua, luonnon virkistyskäyttöä ja niiden ympärille kehittyvää liiketoimintaa tuetaan Etelä-Karjalan virkistysalue selvityksen tukemana. Etelä-Karjalan liitto kokoaa luonnon virkistyskäytön toimijat yhteiseen tiedonvaihtoon ja kehittämistyöhön sekä toimii tarvittaessa hankekonsortioiden kokoajana. Kiertotaloutta edistetään maakunnallisessa yhteistyöryhmässä, hankeyhteistyöllä sekä Kiertotalouden Green Deal -sitoumuksella. Luonnon monimuotoisuustyötä tehdään myös Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen ja tutkimuslaitosten kanssa vahvistaen monimuotoisuutta edistävien ohjelmien ja hankkeiden toteutusta maakunnassa.

Edunvalvontatyössä ja muussa yhteistyössä tähdätään kestäväen uusiutuvan energian tuotannon lisäämiseen maakunnassa.

Etelä-Karjalan liitto tarjoaa tapahtumakalenterin ja harrastuskalenterin koko maakunnan käyttöön. Kalenterit nähdään tärkeänä kuntien elinvoiman ylläpitäjänä. Tapahtumakalenterin ja harrastuskalenterin tunnettuuden ja käyttöönoton lisäämiseen eri toimijoiden keskuudessa panostetaan.

3.2 Pidetty ja houkutteleva työpaikka

Etelä-Karjalan liiton brändi luo mielikuvaa mukavasta työyhteisöstä, johon halutaan mukaan. Brändin mukaista mielikuvaa uusinajatteliijoista, mahdollisuudesta tehdä merkityksellistä työtä alueen hyväksi ja ilosta lähtevästä voimasta pidetään mukana liiton viestinnässä ja rekrytoinneissa läpi vuoden.

Henkilöstön osaamisen kehittymistä tuetaan työssäoppimisen ja tiimityön kautta sekä tarjoamalla mahdollisuuksia kartuttaa osaamista sekä koko liiton yhteisillä että työntekijä tai tiimikohtaisilla koulutuksilla. Osallistumme verkostotyöhön aktiivisesti. Työntekijöiden työn ja yksityiselämän yhteensovitusta tuetaan joustavilla etätyökäytännöillä. Toimiva työterveyshuolto ja liikunta- ja kulttuurisetelit tukevat työntekijöiden työhyvinvointia.

Henkilöstöasioissa kiinnitetään huomiota aktiivisen ja avoimen keskustelukulttuurin ylläpitoon ja kehittämiseen sekä ajantasaiseen henkilöstöasioiden hoitoon sekä tukea vaativien tilanteiden käsittelyyn mm. varhaisen puuttumisen toimintamallin mukaisesti. Yhteisöllisyyttä tuetaan osaltaan aktiivisella tyky-toiminnalla.

Toimintaa ohjaavien ohjeiden, suunnitelmien ja sääntöjen valmistelua ja ylläpitoa jatketaan. Vuonna 2024 tärkein kohde on hallintosäännön päivittäminen.

Työhyvinvoinnin kehitystä seurataan vuosittain työhyvinvointitutkimuksella ja henkilöstökertomuksella raportoidaan henkilöstökysymyksiin liittyviä asioita tilinpäätöksen yhteydessä.

3.3 Arvostettu osaja, edunvalvoja ja yhteistyökumppani

Etelä-Karjalan liiton tavoitteena on olla vahva osaja, verkostovaikuttaja ja haluttu yhteistyökumppani. Tavoitetta tuetaan aktiivisella ja vaikuttavalla viestinnällä liiton eri kanavissa ja tilaisuuksissa yhteistyössä kumppaneiden kanssa. Viestintävaikuttamisessa painottuvat liiton avaintehtävät, mm. maakuntakaava 2040, edunvalvonta sekä elinvoiman kehittämistä toteuttavat hankkeet ja hankerahoitus.

Etelä-Karjalan liitto tekee maakunnan edunvalvontaa ja vaikuttamistyötä keskeiset kumppanit ja verkostot tunnistaen osaamiseen ja luotettavaan tietoon pohjautuen. Liitto valvoo maakunnan etuja ministeriöihin, eduskuntaan ja keskusvirastoihin sekä EU:n komissioon ja parlamenttiin. Etelä-Karjalan liitto tekee hyvää yhteistyötä jäsenkuntiansa, kansanedustajien, muiden maakunnan liittojen ja eri sidosryhmien kanssa.

Vaikuttamistyötä tehdään suorilla kontakteilla, kuulemisten ja lausuntojen kautta sekä erilaisissa työryhmissä. Etelä-Karjalan liitto järjestää vaikuttajatapaamisia ja -vierailuja maakuntaan.

Viestinnällä on kaiken kaikkiaan tärkeä rooli vaikuttamistyössä. Sillä lisätään tunnettuutta paitsi Etelä-Karjalan liiton toiminnasta myös koko maakunnasta ja luodaan maakuntaidentiteettiä. Etelä-Karjalan liitto jatkaa vuonna 2024 maakuntapäivän järjestämistä kunnille ja keskeisille kehittäjätahoille. Etelä-Karjalan liitto koordinoi myös Etelä-Karjalan viestintäverkostoa ja osallistuu merkittävällä panoksella Kotkaniemi-foorumin järjestelyihin.

Liitto toimii strategiansa mukaisesti kokoavana voimana maakunnan sisäisen vuoropuhelun lisääjänä. Kuntajohtajien yhteistyölle alustana toimii Lappeenranta – Imatra – kaupunkiseudun työvaliokunta ja sihteeristö, joita Etelä-Karjalan liitto koordinoi yhdessä kaupunkien kanssa. Etelä-Karjalan liitto tukee kuntien välistä strategista yhteistyötä kehittämällä kaupunkiseudun työvaliokunnan toimintaa aiempaa tavoitteellisemmaksi. Yhteistyötä kuntien kanssa tehdään useilla sektoreilla ja hankkeiden kautta. Etenkin pienten kuntien työtä tuetaan muun muassa ilmasto- ja kulttuuriasioissa.

Etelä-Karjalan maantieteellinen sijainti EU:n ja nyt myös NATO:n ulkorajalla muuttuneessa geopoliittisessa tilanteessa edellyttää yhä vahvempaa edunvalvontaa.

Etelä-Karjalan liiton edunvalvonnassa painottuvat vuoden 2024 aikana vahvasti niin kansallinen kuin EU-vaikuttaminen. Tulevan EU-ohjelmakauden koheesipolitiikan 2028+ valmisteluun tulee vaikuttaa aktiivisesti EU:n ulkoraja-alueiden näkökulmaa viestien tavoitteena saada ulkorajatematiikka mukaan alue- ja rakennepolitiikan varojenjakoan ja uusi Itämeren alueen Interreg-ohjelma Kaakkois-Suomi - Venäjä - ohjelman tilalle.

Kansallisesti vaikuttamistyötä tulee tehdä hallitusohjelman toimeenpanemiseksi ja myös niiden hankkeiden osalta, joita hallitusohjelma ei sisällä. Itäisen Suomen visiotyö on mainittu hallitusohjelmassa ja sen alla tulee saada eteenpäin toimia, joilla vahvistetaan

rajaseudun elinvoimaa ja tulevaisuuden toimintaedellytyksiä

Seuraavassa maakunnan kannalta keskeisiä edistettäviä asioita:

- Imatran erä- ja luontokulttuurimuseon suunnittelu, investointirahoitus ja toteutus vuoteen 2028 mennessä
- Laadukkaan, houkuttelevan ja monipuolisen korkeakoulukeskittymän sekä toisen asteen ammatillisen koulutuksen toimintaedellytysten vahvistaminen maakunnassa
- Vetylaakson rakentuminen ja vihreän energian sekä bio- ja kiertotalouden investoinnit (ml. Itäisen Suomen tuulivoimapotentiaalin hyödyntäminen)
- Sähkönsiirtoverkon kapasiteetin kehittäminen vastaamaan uusiutuvan energian tuotantopotentiaalia
- Luumäki - Joutseno -kaksoisraiteen eteneminen (ratasuunnitelma valmistuu 2024, jonka jälkeen toteutus)
- Nopean itäradan suunnittelun eteneminen
- Nopeiden tietoliikenneyhteyksien kehittäminen
- Lappeenrannan lentokentän toiminnan turvaaminen
- EU-rahoituskauden 2028 – 2034 ratkaisuihin vaikuttaminen siten, että Venäjän rajaseudut nostettaisiin kaikissa EU- ja kansallisissa tukivälineissä samaan tukikategoriaan harvan asutuksen alueiden rinnalla

Kansainvälinen yhteistyö on merkittävä mahdollisuus maakunnan ulkopuolelta tulevan rahoituksen hankkimisessa ja maakunnan toimintaedellytysten parantamisessa sekä varmistamisessa. Kansainvälisten rahoitusinstrumenttien tehokkaalla hyödyntämisellä sekä kansainvälisillä hankkeilla voidaan tukea ja edistää maakunnan strategisten tavoitteiden toteutumista. Kansainvälisten hankkeiden, verkostojen ja yhteistyöalueiden merkitys kehittämistävälineenä tulee jatkossa korostumaan. Se edellyttää jatkuvaa kansainvälistä verkostotyötä ja kansainvälisiin rahoitusinstrumentteihin liittyvää osaamista. Baltian maiden kanssa on aiempaa tärkeämpää rakentaa yhteyksiä jo nopealla aikataululla, sillä Venäjä-ohjelmatyöstä siirretyt varat menevät ohjelmakaudella 2021–2027 Itämeren alueella toteutettavaan Central Baltic-ohjelmaan.

Muuttuneessa geopoliittisessa tilanteessa Euroopan raja-alueiden liitto on entistä tärkeämpi yhteistyökumppani EU-edunvalvonnassa. Yhteyksiä Ukrainaan pidetään yllä myös Venäjän hyökkäyssodan aikana. Etelä-Karjalan liitto on tehnyt vuosia yhteistyötä Koillis-Ukrainassa sijaitsevan Harkovan alueen kanssa, ja alueiden välillä on olemassa yleisluonteinen yhteistyösopimus, joka uusittiin vuonna 2023.

4 Toiminnallinen tehokkuus

Liiton henkilöstö osallistuu joustavasti eri yksiköiden tehtävien hoitoon ja projektien toteutukseen, mikä tehostaa resurssien käyttöä, edesauttaa toiminnan tuloksellisuutta sekä monipuolistaa työntekijöiden tehtävien sisältöä. Erityisesti henkilöstön vaihtuvuuden yhteydessä tarkastellaan lisäksi aina millä tavoin tehtävien sisältöä voidaan muokata tarpeita ja tavoitteita vastaavalla tavalla.

EU- ja kansallisia kehittämisvaroja sekä Etelä-Karjalan kehittämisrahaston varoja ohjataan maakuntaohjelman tavoitteita tukeviin toimenpiteisiin. Etelä-Karjalan liitto toimii aktiivisena kehittäjänä ja hakee rahoitusta myös liiton ulkopuolisista lähteistä, silloin kun kyseessä on liiton strategisia tavoitteita tukeva kehittämistoiminta ja sen asianmukainen resurssointi pystytään järjestämään. Kehittämishankkeiden omarahoitusosuudet pyritään pitämään pieninä sekä hankkimaan omarahoitukseen ulkopuolista rahoitusta. Oma henkilöstö osallistuu hanketoimintaan, jos se tehtäväjärjestelyjen avulla on mahdollista, riittävä asiantuntemus on olemassa eikä ydintehtävien hoitaminen vaarannu.

5 Organisaatio ja henkilöstö

5.1 Liiton toimiala, organisaatio ja henkilöstö

Jäsenkuntien hyväksymässä ja 1.1.2016 voimaan tullessa perussopimuksessa määritellään liiton toimiala seuraavasti: Etelä-Karjalan liitto toimii maakunnan ja sen asukkaiden eduksi, elinolojen, kuntien, elinkeinoelämän, kulttuurin ja ympäristön kehittäjänä.

Maakuntahallituksen työvaliokunta ja maakuntajohtaja hoitavat yhdessä suurimmat edunvalvonta-asiat. Lisäksi edunvalvontatyötä tekee moni liiton työntekijä eri yksiköissä.

Viraston johtoryhmätyöskentelyyn osallistuvat maakuntajohtaja, elinvoimajohtaja, hallinto- ja kehittämisjohtaja, ohjelmajohtaja, viestintäpäällikkö ja henkilöstön edustaja.

Etelä-Karjalan liitossa on syksyllä käynnissä valmistelu organisaatiomuutoksesta, jossa valmistellaan rajaohjelmalvelut yksikön lakkauttamista ja tämän yksikön henkilöstön siirtymistä hallinto- ja kehittämispalveluiden ja elinvoimapalveluiden -yksikköihin. Muutokset organisaatioon käsitellään maakuntavaltuuston joulukuun 2023 kokouksessa.

Henkilökunta jakautuu yksiköittäin vuoden 2024 alussa seuraavasti (joista määräaikaisia):

- Johto: 1 (0)
- Hallinto- ja kehittämispalvelut: 11 (0)
- Elinvoimapalvelut: 18 (4)

Vuonna 2024 henkilökunnan määrä alenee edelleen verrattuna kahteen edeltävään vuoteen CBC-yksikön henkilöstömäärän alenemisen myötä. Lisäyksenä henkilöstöön valmistellaan vuoden 2024 alussa käynnistettävää rekrytointia edunvalvontatehtäviä hoitavan päällikön rekrytoimiseksi.

Etelä-Karjalan liitto toimii Kaakkois-Suomi-Venäjä CBC-ohjelman hallintoviranomaisena. Euroopan komissio ilmoitti keväällä 2022 keskeyttävänsä yhteistyön Venäjän federaation kanssa ENI CBC -ohjelmissa Venäjän hyökättyä Ukrainaan. Tällä hetkellä työ Etelä-Karjalan liiton hallinnoimassa Kaakkois-Suomi-Venäjä CBC -ohjelmassa keskittyy hankkeiden päättämiseen, raportointiin ja ohjelman sulkemiseen. Ohjelman päättämistyöhön on käytettävissä EU:n teknistä tukea syyskuun loppuun 2024.

CBC -ohjelman toiminnan loppumisen vuoksi ohjelman henkilöstön kanssa käydään tarvittaessa vuonna 2024 työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain 5 §:n mukaiset yhteistoimintaneuvottelut, jotka näiltä

osin voivat johtaa henkilöstön irtisanomisiin.

5.2 Henkilöstövoimavarojen hallinta ja kehittäminen

Etelä-Karjalan liiton henkilöstö tekee asiantuntijatyötä, jossa olennaista on oman alan asiantuntijuuden ja osaamisen kehittäminen, verkostomainen toiminta ja itsenäinen työote. Tulostavoitteiden saavuttamiseksi jatkossakin huolehditaan siitä, että virastolla on tarpeita vastaava, tulokselliseen toimintaan kykenevä, ammattitaitoinen, pätevä, hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö. Ennen rekrytointeja harkitaan tarkasti tehtäväjärjestelyjä ja resurssien kohdentamista.

Henkilöstöpolitiikan tavoitteena on:

- Henkilöstö sitoutuu Etelä-Karjalan liitossa työskentelyyn ja pitää liitossa työskentelyä ja työtehtäviä mielekkäinä.
- Henkilöstö sitoutuu osaamisensa jatkuvaan kehittämiseen, mitä tuetaan koulutuksella ja ohjauksella.
- Työhyvinvointi säilyy vähintään nykytasolla ja mahdollisiin ongelmiin pureudutaan välittömästi.
- Työssä oppimista sekä työkyvyn ja -motivaation säilyttämistä tuetaan.

Vuosittain pidetään kehityskeskustelut ja joka toinen vuosi työsuoriutumisen arviointikeskustelut. Henkilöstöllä on mahdollisuus osallistua omaa ja työyhteisön osaamista tukeviin koulutuksiin. Organisaation toiminnan ja työhyvinvoinnin kehittäminen yhteistyössä työterveyshuollon kanssa jatkuu, tyky-toimintaan varataan vuosittain määräraha ja henkilöstöllä on käytössä liikunta- ja kulttuurietu.

Johtoryhmä kokoontuu pääsääntöisesti n. kuukauden välein maakuntahallituksen kokousrytmiin niveltäen. Johtoryhmän työskentelyn suuntaamista strategisten asioiden ja prosessien säännöllisen seurannan suuntaan jatketaan. Johtoryhmätyöskentelyssä pilotoidaan nk. laajennettua johtoryhmätyöskentelyä työskentelyyn keskeiset prosessivastuutaavat mukaan ottaen. Keskeisiä substanssiasioita käsitellään johtoryhmän lisäksi koko henkilöstön yhteisissä kokouksissa. Lisäksi yksiköt ja tiimit kokoontuvat säännöllisesti. Henkilöstöasioita käsitellään yt-ryhmän lisäksi ns. Viisikossa, johon kuuluvat eri henkilöstöryhmien edustajat ja työnantajan edustajat.

Suunnittelukaudella viraston henkilökunnasta lakisääteisen alimman vanhuuseläkeiän saavuttaa tai on jo saavuttanut yksi henkilö. Rekrytointikäytännöissä noudatetaan lainsäädännöstä tulevien vähimmäisehtojen lisäksi laajaa avoimuutta. Uusien työntekijöiden töiden aloitusta tuetaan perehdyttämispaketilla sekä perehdyttämiskeskusteluilla. Tiimi- ja työparityöskentelyä pyritään tukemaan aina, kun mahdollista.

6 Talousarvion yleisperustelut

TULOSLASKELMA	TP 2022	TA 2022	ENN 2023	TA 2023	TA2024
Toimintatuotot yhteensä	3 636 012	3 972 727	3 437 177	3 452 310	3 173 158
Toimintakulut yhteensä	-3 377 049	-4 013 727	-3 458 563	-3 497 310	-3 215 158
Toimintakate	258 964	-41 000	-21 386	-45 000	-42 000
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	2 367	-3 000	-6 126	-5 000	-8 000
Vuosikate	261 331	-44 000	-27 512	-50 000	-50 000
Suunnitelman mukaiset poistot	0	-6 000	0	0	0
Tilikauden tulos	261 331	-50 000	-27 512	-50 000	-50 000
Rahastojen muutos	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	261 331	-50 000	-27 512	-50 000	-50 000
VARSINAINEN TOIMINTA	TP 2022	TA 2022	ENN 2023	TA 2023	TA2024
Toimintatuotot yhteensä	2 346 810	2 331 893	2 324 004	2 305 717	2 414 086
Toimintakulut yhteensä	-2 121 832	-2 298 295	-2 226 701	-2 296 917	-2 319 226
Toimintakate	224 979	33 598	97 303	8 800	94 860
RAJAOHJELMAT	TP 2022	TA 2022	ENN 2023	TA 2023	TA2024
Toimintatuotot yhteensä	724 717	1 192 920	616 224	687 293	376 605
Toimintakulut yhteensä	-724 707	-1 192 920	-624 424	-687 293	-376 605
Toimintakate	10	0	-8 200	0	0
PROJEKTITOIMINTA	TP 2022	TA 2022	ENN 2023	TA 2023	TA2024
Toimintatuotot yhteensä	564 485	447 914	496 949	459 300	382 467
Toimintakulut yhteensä	-530 510	-522 512	-607 438	-513 100	-519 327
Toimintakate	33 975	-74 598	-110 489	-53 800	-136 860

Liiton toiminta voidaan jakaa kolmeen osaan:

- Varsinainen (jäsenkuntien maksuilla rahoitettava) toiminta
- Rajaohjelmat (CBC)
- Projektitoiminta

Varsinaisen toiminnan tuotot koostuvat pääosin jäsenkuntien maksuosuuksista. Toimintakuluista valtaosa on henkilöstökuluja (osuus kuluista 68,3 %).

Rajaohjelmien tekninen tuki on koko ohjelmakaudella 7,2 m€, jota voidaan käyttää 1.5.2017 – 30.9.2024 välisenä aikana. Hankebudjetin 70,3 m€ maksatukset tapahtuvat 31.12.2023 mennessä ja eivät näy tuloslaskelmassa, koska kirjaukset tapahtuvat tasetta vastaan. Päätöksenteko ohjelmassa tapahtuu mukana olevien maakunnan liittojen muodostamissa seuranta- ja valintakomiteoissa.

Ulkopuolisen rahoituksen toteutuessa projekteja on meneillään tai alkaa yhteensä viisi. Niiden rahoitus tulee eri lähteistä ja yleensä vaaditaan myös omarahoitusta, jonka suuruus vaihtelee. Osaan hankkeista omarahoitusta saadaan myös ulkoisista lähteistä. Projektien toimintakate osoittaa omarahoituksen määrän.

Toimitilojen hankintaa varten otettiin vuonna 2007 lainaa 960 t€, jota lyhennetään vuosittain 48 t€. Lainaa on jäljellä vuoden 2024 lopussa 144 t€.

Vuoden 2024 talousarvio on -50 t€ alijäämäinen. Alijäämä katetaan edellisten vuosien ylijäämästä.

Liiton maksuosuus on noin 19,3 €/asukas.

Liitto laskuttaa kunnilta jäsenmaksuosuuksien lisäksi Etelä-Karjalan Allergia- ja Ympäristöinstituutin perusrahoituksen 33 638 euroa ja siirtää sen suoraan Allergia- ja Ympäristöinstituutille.

Toimitilat

Joulukuussa 2007 liitto siirtyi osoitteeseen Kauppakatu 40. Liitto omistaa Keskinäinen Kiinteistö Oy Maakuntagalleriassa seuraavat tilat: Kaikki 5. kerroksen toimistotilat 577,5 m², kokoustila 4. kerroksessa 78,5 m², osuus (34 %) kokoustilasta 1. kerroksessa 113,0 m² ja 15 autopaikkaa.

7 Jäsenkuntien maksosuudet

Se määrä, joka talousarvion mukaan muiden tulojen lisäksi tarvitaan menojen suorittamiseen, kootaan varainhoitovuoden maksuosuuksina. Jäsenkuntien maksosuudet kuntayhtymän menoihin määräytyvät edellisenä kalenterivuonna toimitetussa kunnallisverotuksessa kertyneiden verotulojen suhteessa. Maksuosuus suoritetaan varainhoitovuoden aikana maakuntahallituksen määräämissä erissä ja määrääminä aikoina.

Vuoden 2024 jäsenkuntien maksuosuuksista on taulukko kohdassa Taloussuunnitelma.

8 Talousarvion sitovuustaso ja täytäntöönpano

Talousarvio ja taloussuunnitelma

Taloussuunnitelma laaditaan kuntalain 110 §:n mukaan kolmeksi vuodeksi, joista ensimmäinen on talousarviovuosi. Taloussuunnitelma sisältää vuodet 2024-2026.

Talousarviorakenne

Taloussuunnitelma muodostuu tuloslaskelmasta, investointiosasta ja rahoituslaskelmasta ja sisältää varsinaisen toiminnan lisäksi CBC-ohjelman ja projektitoiminnan. Taloussuunnitelma laaditaan siten, että mukana ovat hankkeiden kaikki tuotot ja kulut. CBC-ohjelman osalta mukana ovat teknisen tuen tuotot ja kulut, mutta taseen sisällä liikkuvat hankkeiden maksatukset (= välitettäviä varoja) eivät.

Yleisperusteluissa esitetään liiton taloudellisen tilanteen kehittyminen sekä tietoja ta-

lousarvion painopistealueista. Yksikköjen suunnitelmat sisältävät myös toiminnalliset tavoitteet ja mittarit, jotka esitetään taulukkona liitteessä.

Tuloslaskelmassa esitetään tuotot ja kulut pääluokittain eriteltyinä sekä suunnitelman mukaiset poistot. Investointiosa on tyhjä, koska liitolla ei ole tiedossa merkittäviä tarpeita. Rahoitusosa sisältää pitkäaikaisen vieraan pääoman lyhentämisen sekä taseen purkua.

Talousarvion sitovuus

Talousarviossa maakuntavaltuusto hyväksyy liiton toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Valtuustoon nähden sitova erä on talousarvion loppusumma (tilikauden yli/alijäämä). Kuntalain mukaisesti myös toiminnalliset tavoitteet määritellään sitoviksi ja niiden mahdollisista muutoksista päättää valtuusto.

Talousarviossa esitettävät tunnusluvut muodostuvat suoritettavoitteista, tehokkuutta ja taloudellisuutta ilmaisevista luvuista, toiminnan laajuustiedoista sekä voimavaroja osoittavista tunnusluvuista, jotka eivät ole valtuustoon nähden sitovia.

Suoritettavoitteet ja tunnusluvut ovat ohjeellisia. Talousarvion yleisperustelut ovat informaatiota, jota ei ole tarkoitettu sitovaksi talousarvion osaksi. Talousarvion yksityiskohtaiset perustelut ovat ohjeellisesti sitovia siten, että yksiköiden tulee noudattaa perusteissa kuvattua toiminnallista linjaa.

9 Kuntayhtymähallinto

Maakuntavaltuusto

Liiton ylintä päätösvaltaa käyttää maakuntavaltuusto, joka päättää liiton toiminnan ja talouden keskeiset tavoitteet. Maakuntavaltuusto hyväksyy vuosittain toiminta- ja taloussuunnitelman kolmelle vuodelle, joista ensimmäinen on talousarvio. Maakuntavaltuusto hyväksyy kehittämisen kannalta tärkeimmät asiakirjat eli maakuntaohjelman ja maakuntakaavan.

Maakuntavaltuusto pitää vuonna 2024 vähintään kaksi kokousta. Valtuustoseminaareja järjestetään tarpeen mukaan. Kevätvaltuusto hyväksyy toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen sekä myöntää vastuuvapaudet. Syysvaltuusto määrää jäsenkuntien maksuosuudet sekä hyväksyy seuraavan vuoden toiminta- ja taloussuunnitelman.

Jäsenkuntien kunnanvaltuustot valitsivat nykyisen maakuntavaltuuston vuoden 2021 kuntavaalien jälkeen toimikauttaan vastaavaksi ajaksi. Kustakin jäsenkunnasta on valittu yksi jäsen jokaista alkavaa 5 000 asukasta kohti. Kullekin jäsenelle valitaan henkilökohtainen varajäsen. Näin maakuntavaltuuston jäsenmääräksi muodostuu 28 henkilöä.

Maakuntavaltuusto valitsee vuosittain puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa.

Maakuntahallitus

Kuntayhtymällä on maakuntavaltuuston valitsema hallitus. Maakuntahallitukseen kuuluu 9 jäsentä ja kullakin on henkilökohtainen varajäsen. Jäsenten ja varajäsenten tulee olla jäsenkuntien valtuutettuja.

Maakuntahallitus kokoontuu pääsääntöisesti kerran kuukaudessa heinäkuuta lukuun ottamatta. Maakuntahallituksen kokouksiin osallistuvat myös maakuntavaltuuston puheenjohtajisto. Maakuntahallitus seuraa ja ohjaa valtuuston hyväksymän toimintasuunnitelman tulostavoitteiden toteutumista, ohjaa maakuntajohtajan ja liiton sekä antaa lisäksi merkittävät lausunnot.

Maakuntahallituksen jäsenet ovat myös maakunnan yhteistyöryhmän jäseniä.

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan asettaa maakuntavaltuusto toimikauttaan vastaavaksi ajaksi. Tarkastuslautakuntaan kuuluu viisi jäsentä. Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla maakuntavaltuuston jäseniä. Tarkastuslautakunta vastaa liiton toiminnan valvonnasta yhdessä tilintarkastajan kanssa.

Maakunnan yhteistyöryhmä

Maakuntahallitus asettaa maakunnan yhteistoimintaryhmän EU-rahoitusta ja alueen kehittämiseen vaikuttavien toimenpiteiden yhteensovittamista varten.

10 Taloussuunnitelma

Tuloslaskelmaosa

Taloussuunnitelma 2024 - 2026 (talousarvio 2024)

TULOSLASKELMA	TP2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot					
Myyntituotot	2 334 725	2 305 717	2 517 002	2 582 444	2 628 928
Tuet ja avustukset	1 301 287	1 146 593	661 604	371 604	280 604
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintatuotot yhteensä	3 636 012	3 452 310	3 178 607	2 954 048	2 909 532
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-2 271 267	-2 277 126	-2 268 348	-2 161 862	-2 142 394
Palvelujen ostot	-932 194	-1 002 184	-777 758	-670 186	-650 138
Muut toimintakulut	-173 587	-218 000	-174 500	-116 000	-113 000
Toimintakulut yhteensä	-3 377 049	-3 497 310	-3 220 607	-2 948 048	-2 905 532
Toimintakate	258 964	-45 000	-42 000	6 000	4 000
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	2 367	-5 000	-8 000	-6 000	-4 000
Vuosikate	261 331	-50 000	-50 000	0	0
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	261 331	-50 000	-50 000	0	0
Rahastojen muutos	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	261 331	-50 000	-50 000	0	0

Investointiosa

Investointilaskelmat 2024 – 2026

HANKE	KUST.ARVI	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Menot						

Rahoituslaskelmaosa

Rahoituslaskelmat 2024 – 2026

RAHOITUSLASKELMA	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tulorahoitus					
Vuosikate	261 331	-50 000	-50 000	0	0
Tulorahoituksen korjaukset	0	0	0	0	0
Tulorahoitus yhteensä	261 331	-50 000	-50 000	0	0
Investoinnit					
Käyttöomaisuusinvestoinnit	0	0	0	0	0
Rahoitusosuudet investointeihin	0	0	0	0	0
Käyttöomaisuuden myyntituotot	0	0	0	0	0
Investoinnit yhteensä	0	0	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	261 331	-50 000	-50 000	0	0
Rahoitustoiminnan kassavirta					
Antolainojen lisäys	0	0	0	0	0
Antolainojen vähennys	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-48 000	-48 000	-48 000	-48 000	-48 000
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-3 522	0	0	0	0
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	-51 522	-48 000	-48 000	-48 000	-48 000
Kassavarojen muutos	209 809	-98 000	-98 000	-48 000	-48 000

Jäsenkuntien maksuosuudet 2024

Kunta	Kunnallisvero kunnalle 2022	% - osuus	E-K liitto maksuosuus €	Allergia- ja Ympäristö- instituutti	Yhteensä eurot 2024
Lappeenranta	274 008 097	58,99 %	1 423 966	19 842	1 443 808
Imatra	93 550 380	20,14 %	486 163	6 774	492 937
Lemi	10 313 612	2,22 %	53 598	747	54 345
Luumäki	14 485 755	3,12 %	75 280	1 049	76 329
Parikkala	14 277 700	3,07 %	74 198	1 034	75 232
Rautjärvi	10 731 329	2,31 %	55 769	777	56 546
Ruokolahti	18 159 778	3,91 %	94 373	1 315	95 688
Savitaipale	10 320 619	2,22 %	53 634	747	54 382
Taipalsaari	18 685 608	4,02 %	97 105	1 353	98 458
Yhteensä	464 532 878	100,00 %	2 414 086	33 638	2 447 724

Liite 1.

Avaintehtävät
<p>1. Edistetään maakunnan elinvoimaa toteuttamalla Etelä-Karjalan maakuntaohjelmaa 2022–2025 rahoituksen sekä asiantuntija- ja verkostotyön avulla. Käynnistetään maakuntaohjelman 2026-2029 valmistelu</p> <p>2. Etelä-Karjalan maakuntakaava 2040:n valmistelu</p> <p>3. Edunvalvonnassa vaikutetaan Etelä-Karjalan elinvoiman vahvistamiseen kansallisen ja EU-politiikan välineillä kaakkaisen rajaseudun muuttunut toimintaympäristö ja hallitusohjelman sisällöt huomioiden.</p> <p>4. Organisaation toiminnan ja osaamisen kehittäminen huomioiden työhyvinvointi uudessa organisaatorakenteessa hyvä työnantajakuva ja asiakastyytyväisyys säilyttäen</p>

Tavoitteet ja mittarit

Tavoite	Mittari	Toteuma
Etelä-Karjalan liiton asiantuntija-, verkosto-, projekti- ja edunvalvontatyöllä kehitetään Etelä-Karjalan elinvoimaa ja Etelä-Karjalan kuntien välistä strategista yhteistyötä	Sidosryhmä-/asiakastyytyväisyys Etelä-Karjalan liiton kokonaistoiminnasta vähintään 3,5 (asteikolla 1–5) Uudistetut maakunnallisen kuntayhteistyön toimintatavat	
Etelä-Karjalan liitto on vahva verkostovaikuttaja ja haluttu yhteistyökumppani	Sidosryhmä-/asiakastyytyväisyys Etelä-Karjalan liiton kokonaistoiminnasta vähintään 3,5 (asteikolla 1–5)	
Etelä-Karjalan elinvoimaa vahvistavia toimia koskevat edunvalvontatavoitteet toteutuvat/etenevät	Tärkeimpien edunvalvontahankkeiden (etenkin kaksoisraide ja erämuseo) rahoitus sisältyy valtion budjettiin ja kehyksiin EU-koheesio politiikkaa 2028+ koskevissa Suomen edunvalvontatavoitteissa EU:n ulkorajamaakuntien asema tulee olla tunnistettu erityistukea tarvitsevana alueena pohjoisen harvan asutuksen alueiden rinnalla	
Maakuntakaavoitusta ja maakuntaohjelmaa koskevat suunnittelutehtävät etenevät tavoiteaikataulun mukaisesti	Vuonna 2024 Etelä-Karjalan maakuntakaava 2040:n kaavaluonnos asetetaan nähtäville ja saadun palautteen perusteella aloitetaan kaavaehdotuksen valmistelu Maakuntaohjelman 2026-2029 valmistelu käynnistetään vuoden 2024 loppuun mennessä toteutuksen suunnittelulla ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS)	

	laadinnalla.	
Työhyvinvointi hyvällä tasolla	Työhyvinvointikyselyvastausten keskiarvo kohenee vuoden 2023 tasosta (3,67)	
Positiivinen työnantajakuva säilyy	Jokaisessa työhaussa tehtävä saadaan täytettyä pätevällä hakijalla Työhyvinvointikyselyvastausten mukaan vähintään kolme työntekijää neljästä suosittelee työpaikkaa tuttavalle	